

Lobbanjon el a mécssem lángja most...

Lobbanjon el a mécssem lángja most-
s te félsötét, te hűvösen borongó májuséj, te! Mily óriás kéz oldhatná fel egyszer
illatodnak s gyászodnak lehelletét?

Amott a hakan és sötéten zúgó nyárfák,
mögöttük a reszketve égő csillagok
s alattuk a szürkén csillanó réti vizek
mind mind ó merre tartanak veled
ó gyönyört és bánatot hozó, ó lelkemet szorongató
nyárelői éjjél?

Hová szállnak el nyomtalanul csalogányaid trillái?
Kék hajnalod, mondd merre leng tova
s merre terítik el illanó fátylaikat
a mind elmuló földi éjszakák?

Ember s koporsó hol kötnek ki végül?
Tetőink és kútjaink fölött ki öröködik
s csitulnak-e egyszer keserveinknek jajszavai,
hogy végre mégis mindent Delta várjon
a megbékélés királyi ölében?

Beszélj, beszélj hát éjtidő!
mért vagy te mondhatatlan szenvedésem
mig szőlőd s olajfad lelke átölel
s árnyaid némán betakarnak?

Tudom: emlék is ez s a boldogság cikázó villandása is nekem,
de mennyi mennyi gyász kíséri e jót kezdettől elmúlott éveim során
s mily sajnó, tompa bánat volt mindig
e furcsa örömnök testvére
rabbá lett szívem redőiben!

Nem örülhet az most sem jóillatú varázslatodnak
s oly mély és oly hangtalan keserűség vérezi
mely több mint bánat s a halátnál is keserűbb nekem

Ó élet, élet ez mind!
Messze régen attól, hogy oldatás lehessen,
öröklét s múlás bonthatatlan irigye
s vágyódásunk a mindent elsímitó és egyberendező révre
hol a törvények s az istenek kezei
várják a megtáradt halandót
és illatok és könnyek terheivel egyszer minden földi perc

[megérkezik.

De addig, addig szomjúzva iszlak tovább
 én, lenyűgözött fájdalom,
 vagy kimélem is néha maradék s nyomorult erőmet
 s oltva itt mécsset, szétszórva tüzeimet:
 elfékszem lassan sötétségnek balzsamában
 s hűnyt szemmel is lázongó sejtelemmel
 s összetett kezekkel várom megadón
 a sujtó és a csodálatos létezésnek
 s az évezredeknek lassú feleletét.

FÜSSY LÁSZLÓ

Kilenc miniatűr

1. IDILL

Parányi versem csöpp madár
 Kezem fején ül s tolla ékes,
 Piciny kolibri, zöldarany
 S ha megsimítom üdvösséges.

2. VIZESÉS

E kristály-függöny hol zuhan
 S párája hol kéklik feletted?...
 Fölmentő vizitója jött
 Lázás, vonagló életednek.

3. EMLÉK

Kabóca zendit halk zenét:
 Elmúlt napok vibrálva élnek,
 A tengerparti alkonyat
 Fűszert lehell s a szív remélhet.

4. HARC

A penge villan s égbe tör...
 Kivont a kard, kivont az éle!
 S dicsérő kórusát lesed
 Az angyaloknak új zenére.

5. BILLIÁRD

Szaladj golyóm a zöld mezőn!
 Utés ha futtat, — kellem árad.
 Unom a bánatot nagyon,
 S így hódolok a yig magánynak.

6. OLAJFÁK

Virágzanak s az illatuk
 Dúsan, kövéren szinte étek.
 A május nyújtja át nekünk,
 S több mint a szóban dúis vidékek.

7. SZELLEM

*Virág-botom, a thyrzus int,
S a fájdalom fut, messze illan,
Tökély ma tiszta rajzot ad
S szebbet mint néha álmaimban.*

8. VÁGYÓDÁS

*Alkony... s hajnalkák illatát
Aranylilán a táj fölissza,
Az éj leszáll s egy útkanyar:
A vágy, a vágy hazámba vissza.*

9. MEGFÁRADÁS

*De újra elborulsz megint
Költő! — ha újra nem vigyázol,
Mignem szived majd pernye lesz
S a Szép is elhagy mint a Jászol...*

FÜSSY LÁSZLÓ

Jegyzetek a fájdalomról

I.

*Ha fölszakad az élet fagyott köznapja mind,
S lidércét rádkiáltja erdő, mező megint,
Ha fű, fa sebző lándzsát ezret hajít feléd,
S erődöt szivenütve, boszorkányüst a rét;
Smaragdja örült bánat, mellyel nem bírt ige,
S ha szép öröme kelnél lehullsz a semmibe,
Ha mondhatatlan török éle húsodba vág,
S ha szomjúznád a békét, kígyó beszél tovább;
Ha körül száz virágnak kelyhén borong a gyász,
És égősárga, édes napszint múlás vigyáz,
Ha minden sugarával nő s nő enyészeted,
S ha méze bármit csurrant, az is jajszó neked;
Ha pillangók a kertben holtat szállnak körül,
S szárnyuknak könnyű selyme sem áll ki örödü,
Ha ég s föld szerteizel, s a táj mosollyal öl,
A szín s a forma szétzúz, s örök halál a kör,
Ha jő az alkonyóra, s mennybolt dobálja szét
Terjengő látomását: bűvös, kigyúlt egét,
Az égbolt-óceánon s beltengerek közén
Ott is a tört szivedre viharzik rá a fény...*

II.

Ott meghasadtan omlik föled hunyó sugár,
 Ott messzi partokat mos-az égi tengerár;
 Ott füstölgő arannyal gyászos lilába ér,
 Majd meg biborba olvad, s hamvaskék lesz a tér.
 Ott fönn a néma távol; felhők egymás mögött
 A mérhetetlent szölik, s hogy szív hiába jött,
 Ott messzeségük omlik, új messzeségbe el,
 S e vég, s e végtelenség néz rád, s mit sem felel,
 Ott csak cikázik vágyad, kóbor, futó, halott,
 S múló utadnak árnya, lelked bolyong csak ott;
 Ott nem találva semmit: vesztett minden remény,
 S ez égi óceánnak vad szigettengerén
 A párafátylas Minden mégis ölébe von,
 De lépnél bárhová is; te megtörsz magadon,
 S tudd meg, te lény, te fájó, hogy torz kietlened,
 Mint rák, belőled senyved, s tebenned ég a seb!..

III.

E gyász körülted mind, mind éned romlása csak,
 S halandó bánatoddal jajod merő salak.
 Künn tág s vidám a róna, s feszül, fölbüg velöd,
 Künn fúj a szél, a könnyed s téged dobál a hőd.
 A szétnyílt hézagokból: nincsedből tart feléd,
 Magad vágy elveszésed, mi versre kész az ok,
 S gyönyörrel áterezve, dallal továbbzokog;
 Tikkadtan kiáltasz s dobszó te vagy magad,
 Ellökve asszonyt, s munkát, vágyad hibbantja csak.
 Sóvárogsz oly világra, mely ép, egész, s kerek,
 S eredben rég elszórtad ez ősi szépeket.
 Amit kiűtsz, a ritmus, a rim, s minden beszéd
 S a játszma mind fekélyed... ezért bukott a tét!
 A szent egészség téged kerül, ha nincs sehol,
 S bajodon nem segíhet szellem — s betűn a tor.
 Ha poklot láttál: poklod s de mindegy lenne kint,
 Ha izes benn-magadban élnének eleink,
 Am téged ki tart már fenn? A jót merről leled?
 S nem lesz-e holtod is majd olyan, milyen életed?

IV.

Csak azt kívánhatod már, búsult, mégtört Káin,
 Hogy elszürkülhess néha s ne légy szélütve kin,
 Hogy megcsitulj egy percre: heggedj, zárulj, szegény,
 S könnyűé váljon egyszer, mely átkering, a fény.
 Emléked szálljon akkor csöndes homályra le,
 Idegben; mult vizzályon simuljon éjfele,
 S ahogy már sok szód hámvadt: elforrt órán a jel,
 Legyen csak könnyű róvás, mely többé nem perel.
 Magad is lassan, lassan így éri halálba el,
 Karjára így fektessen az éj, mely rádlehel,
 Az oldjon, amit télsz most; táradt legyél nagyon,
 S Atyádhoz így botorkálj egy végső hajnalon;
 Feledség így övezzen; költő, roskadva majd,
 S ha nem sajnálsz itt többé félszeg halotti dalt:
 A lét, vagy nemlét szárnyán kívánt békéd elér,
 S köznapod: szép mennyország lassan sebedhez ér ...

FÜSSY LÁSZLÓ

Utolsó menedék

Tudom, te vagy, kit mindeddig kerestem,
 hogy szárnyaszegett lelkem felragadva
 sok elmulasztott csókom visszaadja,
 akár a szikla nap hevét az estben.

Sokszor virágba szöktem, ámde éles,
 metsző szél ért s rám zuzmarája dermedt:
 a megkívánt és el nem ért szerelmek
 emléke benned egy nagy ölelés lesz.

Mert benned megvan, mint parányi részlet
 mindaz, mit vágyam lágy fonala szőtt be
 s dalban neveztem legvégső egésznek.

Mért késel? Jégvert ifjúságom őszén
 úgy omlanál a hervatag mezőkre,
 mint mindenért kárpótoló verőfény ...

KÖVESDI LÁSZLÓ